

Kertomus kaivauksista Paimion
Katajamäellä syyskuussa 1980.
Kaivaus suoritettiin Paimion
kunnan tuen turvin J. Luodon
toimeksiannosta pääarkeologi
M. Ikäheimon johdolla.

*Rimo 1:25, arkiest. Olhava Reponen
ja Jda Kaivonen, os. Paimio*

Kesän kenttätöitä suunniteltaessa kesäk. 1980 kiinnit-
tivät inventointimatallaan maist. Onni Silkkilä, pääarkeo-
logi Ikäheimo ja J. Luoto huomiota Katajamäki nimiseen
saarekkeeseen Sievolan rautakautisesta kylämäestä n. 200 m
lounaaseen. Paikalle tehtiin koekuoppia, jotka paljastivat
paikalla olevan selvän polttokenttäkalmiston.

Samassa yhteydessä tehtiin koekuoppia viereiseen Kumpu-
mäki nimiseen kumpareeseen, josta niinikään saatiin kiistä-
mättömiä esihistorialliseen muinaisjäännökseen viittaavia
merkkejä. Myöhemmin on M. Ikäheimo voinut koekuoppia teke-
mällä todeta, että koko mäkeä kattaa kulttuurikerros. Mah-
dollisesti paikalla on sijainnut se talo, jota historialli-
sella ajalla kutsuttiin Karpalaksi ja jonka kylätontti
sijaitsi kummun läheisyydessä.

Paimiossa suoritettujen kaivausten päätösvaiheessa huo-
mio kiinnitettiin uudelleen Katajamäkeen. Pyrkimyksenä oli
vaatimattomin kaivauksin saada käsitys jäännöksen ajoituk-
sesta, jolla katsottiin olevan merkitystä alueen rautakau-
tisen asutuksen selvittelylle. Alueelle avattiin mäen keski-
kohdalle kolmen 2x2 m:n kaivausruudun alue. Tällä paikalla
nokimaa näytti olevan voimakkainta.

Kaivettaessa voitiin tällä paikalla havaita 20-30 cm
paksu kerrostuma nokipitoista maata. Vaikka muodostelma
sisälsi runsaanlaisesti kiveä, sitä ei missään nimessä voi
luonnehtia kivipakkaukseksi kuten kaivauskartoistakin voi-
daan havaita. Kysymyksessä on pikemminkin kivettömäksi
luonnehdittava polttokenttäkalmistotyyppi. Paikan poltto-
kenttäkalmistoluonne on kuitenkin selvä; tästä kertovat
näinkin pieneltä alalta tavatut runsaat kalmistoon viittaa-
vat löydöt, poltettu luu ja nokimaa, joka yhtenäisenä näyt-
ti kattavan ainakin kaivetun alan.

Tutkimuksen jälkeen kaivettu ala peitettiin.

On ilmeistä, että kalmisto jatkuu nyt kaivetun alan ulkopuolelle selvästi ainakin pohjoiseen ja länsi-lounaaseen. Muille suunnille sen levittäytyminen on epäselvempää, joskin on ilmeistä, että kaivausalue on sijoitettu keskelle kalmistoaluetta.

Kysymyksessä ei ilmeisesti ole kuitenkaan kovin laaja kalmisto, sillä kulttuurimaata on tavattu vain n. 2 aarin alueelta. Kysymyksessä on luonnontilassa oleva kumpare, jonka muinaisjäännökset ovat nyt avattua kaivausta vaurioitumattomia. Saattaisi ehkä olla perusteltua keskittää Paimiossa mahdollisesti suoritettavien tutkimusten huomio muihin uhanalaisempiin kohteisiin.

Tällainen kohde on epäilemättä Kumpumäki. Sillä sillä on nyt istutettu (tuholaisten vaivaama) puusto ja kumpu on tiettävästi kaavoitettu omakotialueeksi. Tutkimuksellisista syistä olisi edullista suorittaa kaivauksia nyt kun paikalla vielä ei ole karkeaa puustoa.

Turussa 29.4.1981

Jukka Luoto

Liitteinä

-kaivauskartta

-3 valokuvaa

-yleiskartake

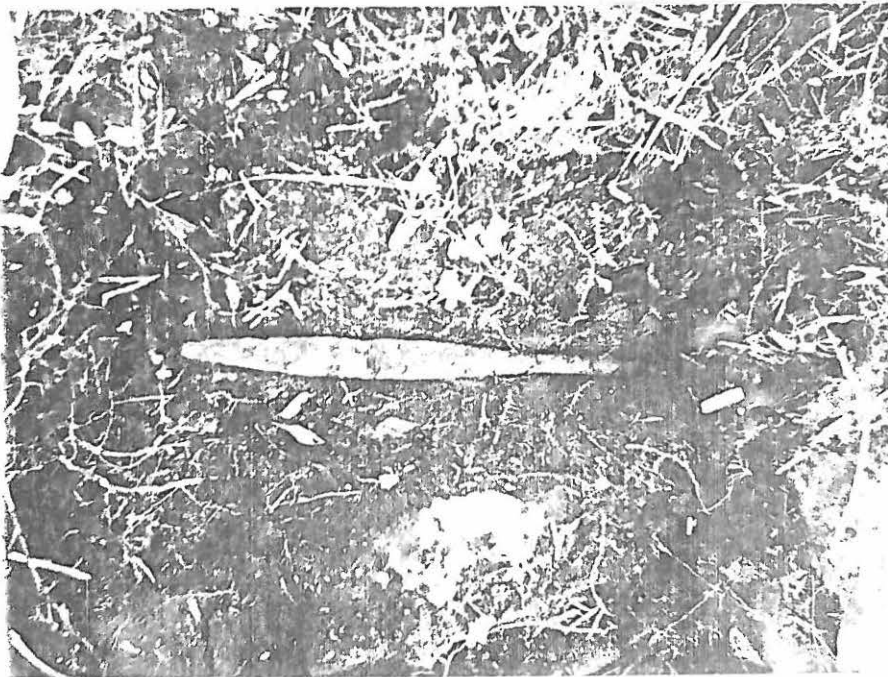
Löydöt on luetteloitu:

TYA 180:1-83

Kuva 1. Kaivausalue
länneestä
kuvattuna

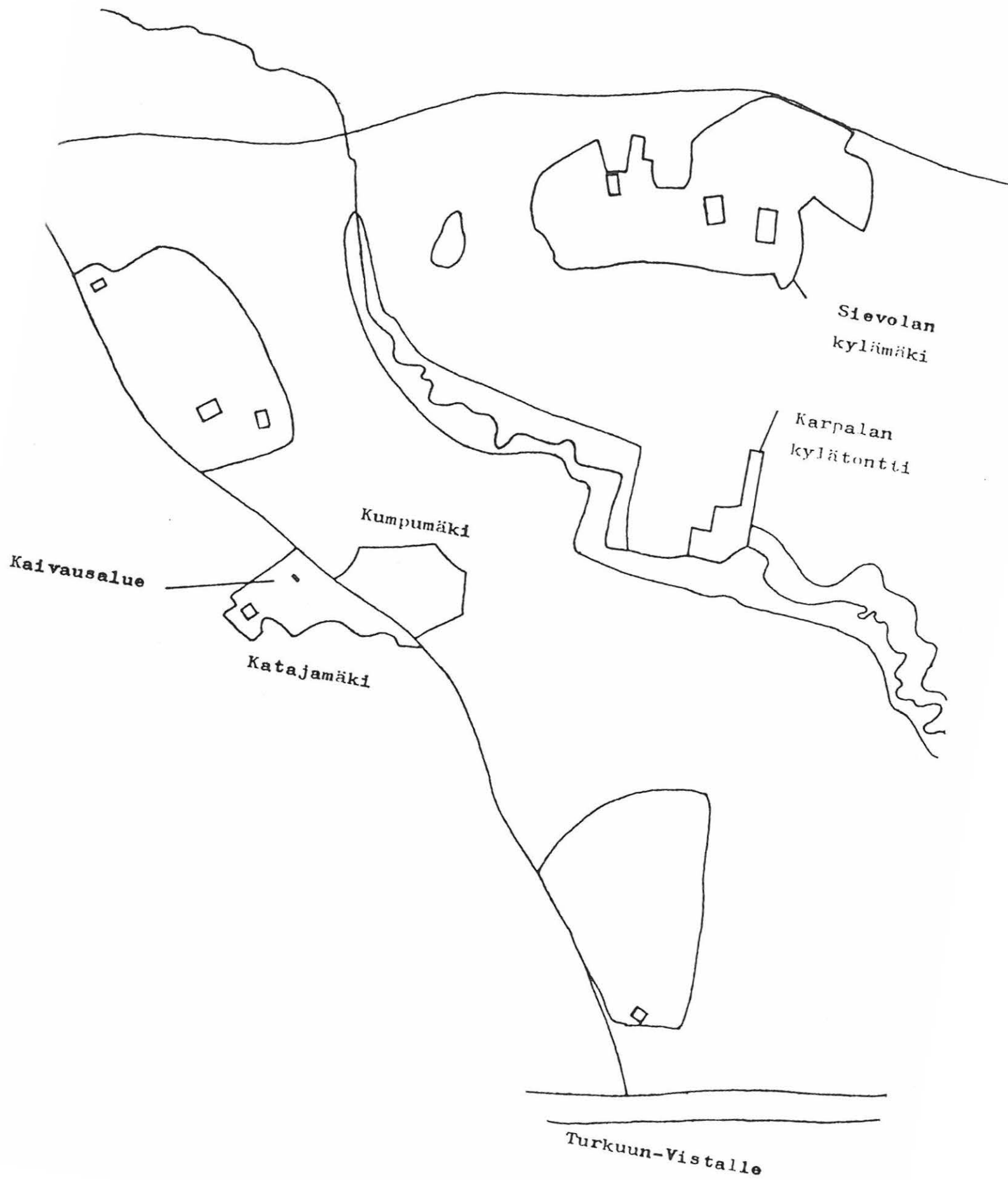
Kuva 2. Bannerengas
löytöpaikallaan

Kuva 3. Keihäänkärki
löytöpaikallaan

Paimio, Katajamäki 1980
Yleiskartta
1:5000

11100 1

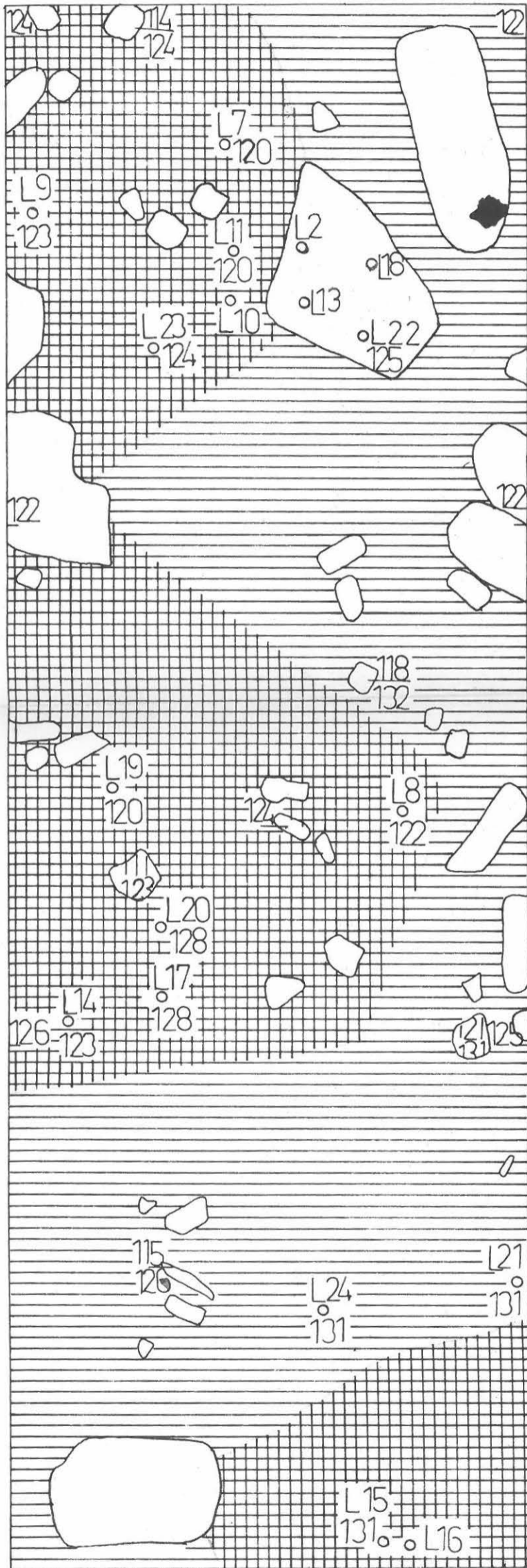

PAIMIO KATAJAMÄKI 1980
1:20

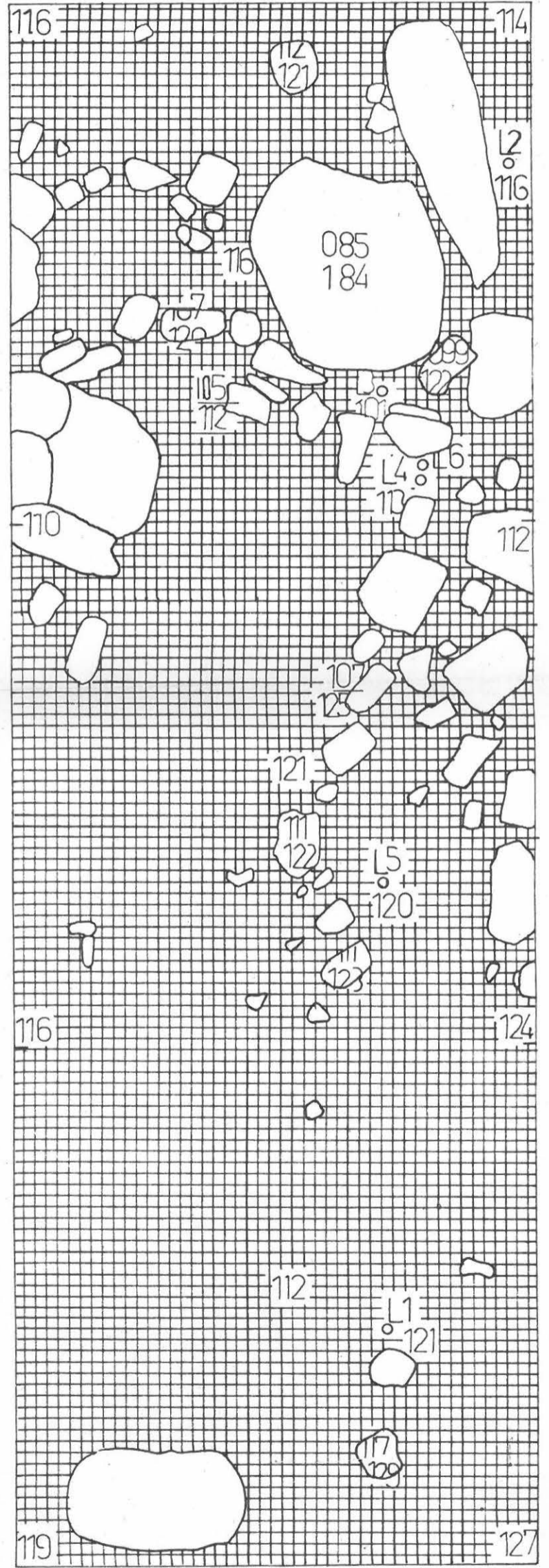
TASO 2

TASO 1

1

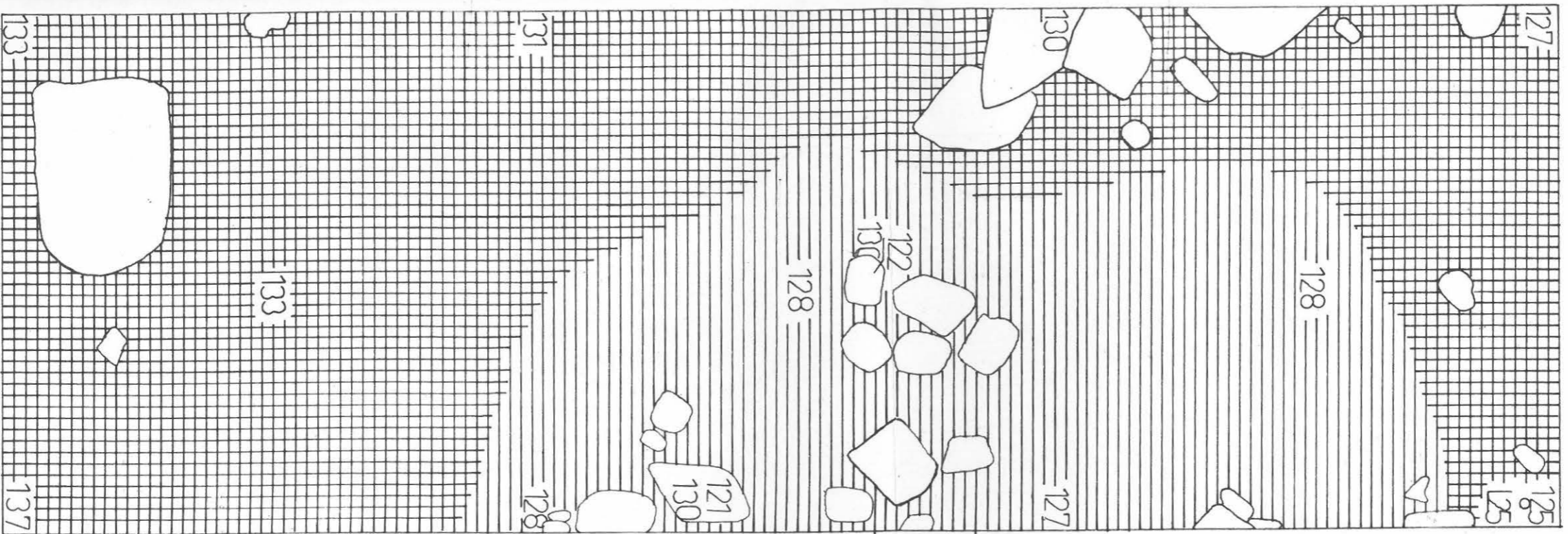
2

3

P

TASO 3

kulttuurimaa jossa hiiltä

nokimaa

